

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev

Ljubljana, 16. 7. 2013

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE
Mitja Bervar, predsednik

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	16-07-2013	
Šifra:	323-0113-71	
Povezava:		
EPA:	1215-VI	EU:
Sign. zn.:		
Kratice:		

PREDLOG ODLOŽILNEGA VETA

Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev, na podlagi 75.a člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10), vloga predlog odločilnega veta na:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D), EPA 1215-VI.

Zakon je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 16. redni seji, dne 15. 7. 2013.

Vodja interesne skupine
Peter Vrisk, l.r.

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA ODLOŽILNEGA VETA:

1. Uvod

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D), EPA 1215-VI, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 16. redni seji, dne 15. 7. 2013, med drugim uvaja dokument za prevoz lesa, t. i. prevoznice.

V oceni stanja ter razlogih za sprejem predloga zakona je bilo navedeno, da sta razloga za uvedbo prevoznic velika količina nelegalnega poseka ter prilagajanje pravnega reda Uredbi (EU) št. 995/2010, ki zahteva legalnost posekanega lesa, ki se daje prvič na trg. Prevoznica naj bi se zaradi tega uvedla za vse prevoze gozdno lesnih sortimentov, vključno s tistimi, namenjenimi za domačo rabo in to nad 10 cm.

Zakon v tem pogledu predpisuje več kot zahteva Uredba (EU) št. 995/2010, ki zahteva dokazovanje legalnega izvora lesa le za les, ki gre prvič na trg EU. Hkrati predpisuje, da za preprečitev nepotrebnih upravnih obremenitev za gospodarske subjekte, ki že uporabljajo sisteme ali postopke, ki so v skladu z zahtevami te uredbe, ni potrebno vzpostavljati novih sistemov. Slovenski lastniki gozdov že uporabljajo sistem odločb o dovolitvi poseka izbranih dreves, ki jim jih v upravnem postopku izda Zavod za gozdove Slovenije.

Prevoznice se z zakonom uvaja le za les iz zasebnih gozdov, kar pomeni, da bi se v državnih gozdovih še naprej vodil star sistem, ki pa bi ga bilo zaradi določenih pomanjkljivosti potrebno izboljšati.

Sistem prevoznic je nedodelan in nepremišljen, saj ni določenega oziroma opisanega sistema kontrole in dokazovanja, v kolikor les ne izvira iz gozda (parki, sadovnjaki..), neopisana je meja tolerance ob neujemanju količin med odločbo ter prevoznico (ob slabih ali napačnih tarifah), nepredvidene pa so tudi nejasnosti ob prevozih med vmesnimi skladišči in pri prevozu drv. Neovrednoteni so tudi veliki stroški oziroma količina dela, ki jo bo zaradi tega imel Zavod za gozdove Slovenije.

Cilj predlaganega odločilnega veta je preprečiti nepotrebno birokratizacijo za prevoze lesa, ki ne gredo na notranji trg EU. Slovenija ima že uveljavljen instrument odločb o dovolitvi poseka izbranih dreves, ki se izdajajo v upravnem postopku, ter zakonsko predpisane kazni v primeru nedovoljenega poseka. Nov sistem za prevoze lesa manjših količin, ki ne gredo na trg, zato ni potreben.

Kar 2/3 lastnikov gozdov ima v lasti manj kot 15 ha gozdov in samo 1 % lastnikov več kot 30 ha gozdov. Gre za povprečno majhne posesti in večina ljudi, ki imajo gozdove v lasti, uporablja les iz svojega gozda za lastno porabo (les za kurjavo, stavbeni les ...). Za navedene lastnike bi bilo smiselno za pridobivanje lesa za lastno porabo poenostaviti sistem zagotavljanja legalnosti poseka in sledljivosti preko izdane odločbe o dovolitvi poseka izbranih dreves. Za te lastnike bi uvedba prevoznic pomenila zgolj veliko administrativno breme, saj lastniki uporabljajo zelo veliko načinov prevažanja lesa od gozda do doma, velikokrat tudi v raztegnjenem časovnem obdobju. Že za zelo majhne količine bi to lahko pomenilo veliko število prevoznic, ki bi jih moral lastnik hraniti potem 5 let.

Nadalje se predlaga, da se zakon uskladi le z elementi, ki jih zahteva Uredba (EU) št. 995/2010 in se s tem prepreči nepotrebno upravno obremenitev ter ne povzroča novih stroškov državi ter lastnikom gozdov.

Uvedbi prevoznic za les na način, ki predvideva poročanje tudi za prevoze lesa za domačo rabo, nasprotujejo vse organizacije lastnikov gozdov. Prevoznice za les bi morale biti stvar prevoznika, ki mora glede na prej navedeno uredbo EU dokazati izvor lesa in ne sme

povzročati dodatne birokratizacije za lastnika gozda. Skupno izjavo za javnost, ki je bila pripravljena 8. 7. 2013, so podpisali Zveza lastnikov gozdov Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zadružna zveza Slovenije, Sindikat kmetov Slovenije, Združenje predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije ter Zveza slovenske podeželske mladine.

2. Prevoz lesa manjših količin, ki se ne daje na trg, brez prevoznic

Državni svet ponovno opozarja, da pomeni uvedba prevoznic za les, ki ne gre na notranji trg EU, velik administrativni zalogaj, ki bo imel večji učinek na administracijo kot realno korist.

Državni svet je že predlagal, da bi moral zakonodajalec omogočiti prevoz manjše količine lesa, ki se ne dajejo na trg brez prevoznice. S strani Državnega sveta, natančneje Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, se je v ta namen predlagal amandma za izključitev količin do 10 m³, ki pa na seji Odbora Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje ni bil sprejet. Izražena je bila namreč bojazen o večkratnem prevozu lesa manjših količin ter s tem izigravanju zakona. Ob tem je smiselno pripomniti, da so prevozi manjših količin lesa neekonomični, saj je nakladanje in razkladanje eden od večjih stroškov. Poleg tega bi se moralo na traktorsko prikolico nakladati s pomočjo ločene nakladalne naprave. V skladu s prej navedenim predlogom, les vseeno ne bi bil brez dokumenta, ki bi dokazoval njegov izvor, temveč bi se za ta namen uporabila odločba o odobritvi poseka izbranih dreves.

Državni svet meni, da so predvidene koristi od vsesplošne uveljavitve prevoznic tudi za traktorski prevoz manjših količin do 10m³ za les, ki ne gre na trg, neprimerno manjše od obremenitve administracije, ki jo bosta imela lastnik in Zavod za gozdove Slovenije z vodenjem evidenc in stroški izdajanja prevoznic.

Po novi ureditvi bi si moral namreč kmet za vsak prevoz drv iz razrezane nescepljene deblovine do domačega dvorišča pisati prevoznico in o prevozu poročati. Kot izjeme so predvideni le prevozi vej in vrhačev. Ta izjema je za današnji čas nerealna. Predvidena kontrola in evidenca lesa, ki se rabi za domačo rabo, se ne bo mogla izvajati, saj kmetje prevažajo drva med drugim tudi na dvižni deski v zelo manjših količinah.

Poleg tega ni od kontrole in evidence lesa, ki se rabi za domačo rabo, nobene dodane vrednosti.

Vsesplošna uvedba prevoznic za kmete je brez jasnega cilja in podane obrazložitve, zakaj bi se kontrola in podatki na prevoznici morali izpolnjevati in poročati. Za kontrolo količin sečnje in neevidentiranega poseka namreč po zakonu zadošča odločba z odkazilom dreves. Uredba (EU) št. 995/2010 tudi ne zahteva evidenc ter kontrole lesa, ki se rabi za domačo rabo. Bolj smiselno bi bilo pričakovati, da bo nacionalna zakonodaja v skladu z načelom nadrejenosti evropskega prava sledila predpisom EU in kmetom ne bo po nepotrebnem nalagala večjih bremen, kot je potrebno. Pri tem je potrebno opozoriti tudi na načelo sorazmernosti, v skladu s katerim ukrepi države ne smejo prekoračiti okvirov, potrebnih za doseganje ciljev.

3. Kazni, ki so sorazmerne prekršku ter javni škodi, ki nastane

Državni svet je v drugi fazi obravnave predloga zakona na Državnem zboru, v okviru svojega mnenja k dopolnjenemu predlogu zakona, predlagal, da se z globo 100 do 800 eur kaznuje posameznik, ki ne dokaže izvora lesa. Izvor lesa bi se dokazoval s prevoznicami ali odločbo o dovolitvi poseka izbranih dreves za manjše količine lesa.

Kazen za prevoz lesa, ki nima dokazila o izvoru, naj bi bila sorazmerna prekršku ter škodi, ki lahko nastane. Posameznik, ki bi na primer vozil zgoj drva za domačo rabo na avtomobilski prikolici brez prevoznice, bi namreč glede na novelo zakona plačal od 300 do 2.000 evrov kazni. Kazen za takšen prekršek je bistveno prevelika ter ni sorazmerna s škodo, ki lahko nastane.

Preprečevanje kraj ter črne sečnje se že sedaj sankcionira na podlagi 77. ter 81.a člena Zakona o gozdovih.

Kazen za prevoz lesa, ki nima dokazila o izvoru, mora biti primerljiva tudi z drugimi kaznimi, predpisanimi v Zakonu o gozdovih, in sicer z zneski, ki znašajo za črno sečnjo od 800 do 1.000 evrov, za sečnjo gozdnega drevja manjšem obsegu 150 do 400 evrov, za neprimerno gospodarjenje 400 do 800 evrov ter neprimerno kurjenje v gozdu v višini od 200 do 600 evrov.

* * *

Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev predlaga, da Državni svet sprejme naslednji predlog zahteve:

Državni svet Republike Slovenije je na 2. izredni seji, dne 17. 7. 2013, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D), EPA 1215-VI, ki ga je Državni zbor sprejel na 16. redni seji, dne 15. 7. 2013, sprejel

ZAHTEVO,

da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D).